

2020.09.02

Įgyvendinant Baltijos regioną su Europa sujungiančio dujotiekio GIPL projektą beveik pasiekta pusiaukelė

Įgyvendinant Lietuvai ir Baltijos regionui svarbų strateginį energetikos projektą – dujotiekių jungtį GIPL Lietuvos teritorijoje jau atlikta beveik 50 proc. suplanuotų darbų. GIPL projektas pristatytas regiono valstybių ambasadų atstovams iš Lenkijos, Baltijos šalių, Suomijos ir JAV.

GIPL projekte suvirinta daugiau kaip 100 km plieninių vamzdžių, į tranšėją paklota 65 km vamzdyno. Darbai pasiekė Alytaus rajoną, o lapkritį dujotiekis bus klojamas už Alytaus, artėjant link Lietuvos-Lenkijos sienos. Sudėtingiausia projekto dalis – dujotiekio tiesimas po didžiausiomis Lietuvos upėmis – iš esmės įgyvendintas ir leidžia toliau tęsti suplanuotus darbus.

„Tarptautinis GIPL dujotiekis nebus tik vamzdynas tarp Lietuvos ir Lenkijos, bet taps pagrindine arterija, kuri sujungs visos ES ir Baltijos šalių bei Suomijos dujų rinkas. Taip mūsų regione bus užbaigtas Europos bendros dujų rinkos kūrimo procesas, o Lietuva ir kitos Baltijos šalys turės visišką dujų tiekimo pasirinkimo laisvę. Šiandien svarbiausia, kad sparčiai vykstančios statybos ir toliau būtų tęsiamos pagal nustatytą grafiką ir projektas būtų baigtas, kaip ir planuota, iki 2021 m. pabaigos“, – sakė energetikos ministras Žygimantas Vaičiūnas.

Arti 500 mln. eurų vertės GIPL projektą įgyvendina Lietuvos ir Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatoriai „Amber Grid“ ir „Gaz-System“. Didžiąją dalį GIPL projekto finansavimo – 306 mln. eurų skyrė Europos Sąjunga pagal Europos tinklų infrastruktūros priemonę. Investicijų Lietuvoje biudžetas – 136 mln. eurų, tačiau tikėtini sutaupymai. Šį birželį iki 65 mln. eurų paskolą GIPL įgyvendinimui suteikė Europos investicijų bankas. Projektą finansuoja ne tik ES, Lietuva ir Lenkija, prie jo finansiškai taip pat prisideda ir Latvija bei Estija.

„Pastaruoju metu Lietuvos tinklu perduodame didelius dujų srautus į Latviją, Estiją ir Suomiją. Rugsėjimo duomenimis, dujų srautai Latvijos kryptimi viršijo dujų kiekius, transportuojamus į Kaliningradą ir į Lietuvą. Tai reiškia, kad prekyba dujomis intensyviai vyksta, rinka naudojami palankiomis pasaulinėmis dujų kainomis ir yra suinteresuota turėti alternatyvių koridorių dujų verslui vystyti“, – sakė „Amber Grid“ generalinis direktorius Nemunas Biknius.

Statomu dujotiekiu tarp Lietuvos ir Lenkijos siekiama panaikinti Baltijos šalių energetinę izoliaciją nuo ES, užtikrinti konkurenciją dujų rinkoje. 2021 m. pabaigoje pradėsiantis veikti GIPL dujotiekis leis dujas gauti iš įvairių šaltinių, atvers galimybes tiekti dujas iš Lenkijos, į Lenkiją bei Ukrainą ar kitas valstybes. Naujasis tarptautinis dujotiekis leis efektyviau panaudoti Lietuvos dujų perdavimo sistemą ir Klaipėdos SGD terminalą.

Sukurti pajėgumai iš Lenkijos į Lietuvą per metus leis transportuoti apie 27 teravatvalandes (TWh) dujų – tai daugiau nei Lietuva suvartoja dujų per metus (22 TWh). Pajėgumai į Lenkiją ir kitas su Lenkija sujungtas šalis leis per metus transportuoti 21 TWh dujų. Tai sudaro apie pusę Klaipėdos SGD terminalo pajėgumų, todėl atsiranda platesnės jo panaudojimo galimybės. Įgyvendinus GIPL projektą, Baltijos šalių ir Suomijos dujų rinkos taps bendros ES dujų rinkos dalimi.

